

Tillstånd och upplysning

Lantbrukarnas Riksförbund
105 33 Stockholm

Beslut angående ansökan om nöddispens på växtskyddsområdet för Gallup Biograde 360

1 Beslut

Kemikalieinspektionen beviljar dispens från kravet på produktgodkännande enligt nedan.

Växtskyddsmedel	Gallup Biograde 360
Registreringsnummer	5518
Användning	För nedvissning av havre, korn och vete i Jämtlands län, Västernorrlands län, Västerbottens län och Norrbottens län. Skörden får inte gå till humankonsumtion.
Kunskapskrav	Användaren ska vara behörig att använda växtskyddsmedel i klass 2.
Under perioden	Från 1 september 2020 till och med 30 oktober 2020

Specificerade användningsvillkor framgår av beslutsbilagan.

2 Beskrivning av ärendet

Vi fick in LRF:s ansökan om dispens för nedanstående ändamål den 21 augusti 2020.

Sökande	Lantbrukarnas Riksförbund 105 33 Stockholm
Typ av dispens	Begränsad och kontrollerad användning vid nödsituation
Produktnamn	Gallup Biograde 360
Produktens registreringsnummer	5518
Verksamma ämnen	Glyfosat
Funktion	Herbicid
Sökt användningsområde	För nedvissning av havre, korn och vete. Ansökan avser spannmål till foder i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län.

2.1 LRF har uppgett följande skäl till ansökan om dispens

2.1.1 *Er beskrivning av faran*

Omväxlande kallt och varmt väder under sommaren har i nordliga delar av landet lett till mycket grönskott i odlingar av spannmål och säden kommer inte hinna mogna av.

Den varma, torra juni gav rekordsnabb axgång och korta strån. I juli slog vädret om och blev betydligt svalare, och därefter kom regnet. Det gynnade tillväxt av grönskott som ligger flera veckor efter i utveckling och har i flera fall vuxit förbi huvudskotten i höjd. De grönskotten sticker nu upp ovanför den grödan och hinner inte mogna av i rätt tid. Grödan går inte att tröska eftersom delar av skörden fortfarande är omogen och har för hög vattenhalt.

All spannmål som omfattas av ansökan gäller foderspannmål.

2.1.2 Odlingens omfattning, skördestatistik och uppskattad skördeförlust vid utebliven bekämpning

I det drabbade området odlas totalt omkring 15 000 hektar spannmål. Det motsvarar cirka 1,5 % av Sveriges totala spannmålsareal.

Avkastningen av korn och havre i Västerbotten, Jämtland, Norrbotten och Västernorrland uppgick 2019 till mellan 2 700 och 3 300 kg/ha.

Sökanden har bedömt att cirka 1 000 hektar inte går att tröska och skulle behöva avdödas med hjälp av glyfosat.

Om spannmålen behandlas med glyfosat kan den användas till djurfoder.

Ni bedömer att utebliven bekämpning leder till totalförlust för drabbade odlare eftersom det inte finns några andra alternativ för nedvissning av spannmål.

2.2 Samråd med Livsmedelsverket

Livsmedelsverket har bedömt resthalter och konsumentskydd. Enligt Livsmedelsverkets bedömning tyder tillgänglig resthaltsinformation på att användningen av produkten Barclay Gallup Biograde 360, för nedvissning enligt sökt användningsområde, inte bör ge upphov till resthalter över idag gällande EU-gränsvärden för glyfosat i animalieprodukter från djur som utfodras med behandlad spannmål.

Användningen av Barclay Gallup Biograde 360 enligt sökt användningsområde förväntas inte ge upphov till resthalter som utgör någon risk för konsumenter eller kommer att överskrida gällande gränsvärden.

2.3 Godkännandevillkor för verksamt ämne

Det verksamma ämnet Glyfosat är godkänt genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/2324¹ till och med den 15 december 2022.

Vid den samlade bedömningen ska medlemsstaterna vara särskilt uppmärksamma på följande:

— Skyddet av grundvattnet vid känsliga förhållanden, i synnerhet när det gäller andra användningsområden än grödor.

---

¹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/2324 av den 12 december 2017 om förnyelse av godkännandet av det verksamma ämnet glyfosat i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden, och om ändring av bilagan till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 540/2011

- Skyddet av de personer som hanterar växtskyddsmedlet.
- Risken för landlevande ryggradsdjur samt landväxter som inte är målarter.
- Risken för att trofiska interaktioner leder till minskad mångfald och abundans (d.v.s ymnighet) av landlevande leddjur och ryggradsdjur som inte är målarter.
- Användningen före skörd är förenlig med god lantbrukspraxis.

Villkoren för användning ska vid behov omfatta riskreducerande åtgärder. Medlemsstaterna ska se till att användningen av växtskyddsmedel som innehåller glyfosat minimeras i de särskilda områden som anges i artikel 12 a i direktiv 2009/128/EG.

Medlemsstater ska se till att specifikationerna av den tekniska produkt som tillverkats kommersiellt och specifikationerna av det testmaterial som använts i de toxikologiska undersökningarna är likvärdiga.

Medlemsstaterna ska se till att växtskyddsmedel som innehåller glyfosat inte innehåller tillsatsämnet POEA (CAS-nr 61791-26-2).

3 Skäl

3.1 Tillämpliga bestämmelser

Ett växtskyddsmedel får endast släppas ut på marknaden och användas om det har produktgodkänts i den berörda medlemsstaten enligt artikel 28 i förordning (EG) nr 1107/2009². Kemikalieinspektionen får dock i särskilda fall ge dispens från kravet på godkännande och tillåta att ett växtskyddsmedel, under högst 120 dagar, släpps ut på marknaden för begränsad och kontrollerad användning, om en sådan åtgärd framstår som nödvändig på grund av en fara som inte kan avvärijas på något annat rimligt sätt. Detta framgår av artikel 53 i förordningen.

3.2 Bedömning av kriterierna för dispens

Vi bedömer att det för användning av Gallery Biograde 360 för nedvissning i odlingar av havre, korn och vete för foderändamål i Jämtlands län, Västernorrlands län, Västerbottens län och Norrbottens län finns en fara som inte kan avvärijas på något annat rimligt sätt och att det rör sig om ett särskilt fall.

3.2.1 *Bedömning av faran*

Vi bedömer att det finns risk att odlarna drabbas av stora förluster eller av helt skördebortfall, om de inte får tillgång till Gallery Biograde 360. Det i sin tur innebär en fara för produktionen av foderspannmål.

3.2.2 *Bedömning av alternativen*

Vi instämmer i er bedömning av att det inte finns några godkända produkter eller icke-kemiska alternativ som kan användas för nedvissning av havre, korn och vete. Det finns därmed inga andra rimliga sätt att hantera den förestående faran.

---

² EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG

3.2.3 *Bedömning av särskilt fall*

Dispens får endast beviljas om det rör sig om ett särskilt fall. Särskilt fall kan anses föreligga vid oförutsedda faror, och när det saknas alternativa medel och metoder för att komma tillrätta med ett växtskyddsproblem.

Det finns inga andra metoder att vissna ned spannmålsgrödor med, så att skörden skulle kunna tröskas.

Med anledning av ovanstående bedömer vi att rekvisitet för särskilt fall är uppfyllt eftersom det saknas alternativ och att den uppkomna faran är ett resultat av oförutsebara väderförhållanden.

3.2.4 *Bedömning av risker för hälsa och miljö*

Kemikalieinspektionen bedömer att användningen inte får några skadliga effekter på människors och djurs hälsa eller miljön under de föreslagna användningsförhållandena med föreskrivna villkor.

3.2.4.1 *Motivering av villkor för miljörisker*

Kemikalieinspektionen bedömer att växtskyddsmedlet kan medföra risk för växter utanför fältet. Som användningsvillkor föreskriver därför Kemikalieinspektionen att ett vindanpassat skyddsavstånd ska bestämmas med hjälp av Säkert växtskydds ”Hjälpreda vid bestämning av anpassade skyddsavstånd. Lantbruksspruta med bom”.

3.3 *Slutsats*

Kemikalieinspektionen bedömer att ni har visat att kraven i artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda mot bakgrund av de skäl som redovisats ovan. Kemikalieinspektionen bifaller därför ansökan om dispens.

4 *Upplysningar*

Kemikalieinspektionen upplyser om att dispens enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 i normalfallet endast beviljas en gång. Dispensförfarandet syftar till att hantera faror eller hot som uppkommer sällan och som därmed inte kan förutses. Om en fara riskerar att upprepas eller utgör ett återkommande problem ska inte dispensförfarandet användas för att lösa problemet. Det är därför viktigt att ni utformar en strategi för att undvika fortsatt behov av dispens eller tar fram andra bekämpningsmetoder för att åstadkomma en långsiktig lösning. Vid upprepad ansökan om dispens ska ni visa vilka åtgärder som ni vidtagit för att undvika behov av ytterligare dispens.

Om produkten är godkänd i en annan medlemsstat inom EU finns det möjlighet för innehavaren att ansöka om produktgodkännande i Sverige genom ömsesidigt erkännande enligt artikel 40 i förordning (EG) nr 1107/2009. Under vissa förutsättningar finns samma möjlighet för till exempel jordbruksorganisationer.

Om produkten redan är godkänd i Sverige för viss användning finns möjlighet att ansöka om utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområde enligt artikel 51 i förordning (EG) nr 1107/2009.

5 Hur man överklagar

Detta beslut får överklagas hos mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Ett skriftligt överklagande ställt till mark- och miljödomstolen ska i så fall ha kommit till Kemikalieinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

På Kemikalieinspektionens vägnar